

scat Butlletí

de la Societat Catalana de Terminologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Gener-febrer de 2012 | Núm. 28 | Crèdits

scaterm.iec.cat

En aquest número...

- Les nostres notícies
- Cròniques
- El terme és notícia
- Novetats
- El web recomanat

Recordeu que...

...us podeu **subscriure** al butlletí si no el rebeu encara.

...podeu adquirir i consultar la revista *Terminàlia* i les obres de la col·lecció «*Memòries de la Societat Catalana de Terminologia*» al Portal de Publicacions de l'IEC.

...ens podeu fer arribar els vostres suggeriments, notícies o novetats per al proper butlletí. Només heu d'escriure a scaterm@iec.cat.

Les nostres notícies

Altes i baixes a la Junta de la SCATERM

Joan M. Romaní, vocal de Publicacions, ha abandonat la Junta per raons personals, tot i que continuarà treballant en el Consell de Redacció de la revista *Terminàlia*. Interinament, es farà càrrec de la Vocalia de Publicacions el soci Miquel-Àngel Sànchez Fèrriz.

Terminàlia, núm. 4 (desembre 2011)

Ja ha sortit el número 4 de la revista *Terminàlia*. Aquest número constitueix un monogràfic dedicat a la relació entre terminologia i normalització lingüística vista des de diferents perspectives i per agents diversos. La versió en paper s'està enviant a tots els socis i subscriptors. La versió en línia ja és consultable al web de l'IEC, per mitjà del **Portal de Publicacions**.

Indexació, terminologia i llenguatge jurídic

Publicació del tercer volum de la col·lecció «*Memòries de la Societat Catalana de Terminologia*», amb el títol *Indexació, terminologia i llenguatge jurídic*, editat a cura de Lluc Potrony i Joan M. Romaní, que aplega els textos de les activitats dutes a terme per la SCATERM durant el 2011. La versió en paper s'està enviant a tots els socis de la SCATERM i ben aviat serà consultable en línia al Portal de Publicacions de l'IEC.

Cròniques

El Projecte Scriptorium

El Projecte Scriptorium és un programa de recerca fruit de la col·laboració de la Fundació Alsina i Bofill, la Fundació Congrés de Cultura Catalana, la Fundació Joaquim Torrens Ibern i l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), i està sota la direcció de Ricard Guerrero i Moreno, membre de la Secció de Ciències Biològiques i secretari científic de l'IEC.

Aquest programa té per finalitat la traducció al català i la publicació de llibres bàsics de text universitaris de les carreres científiques o tècniques (<http://scriptorium.iec.cat>). Iniciat, en una primera fase, durant la dècada dels anys noranta del segle passat, parteix de la traducció al català feta per especialistes en cada matèria i compta amb l'assessorament lingüístic i terminològic de les seccions i els serveis de l'Institut d'Estudis Catalans. Aquesta iniciativa és també un estímul per al desenvolupament de nous termes catalans en unes àrees del coneixement que contínuament es reben a partir d'altres llengües, principalment de l'anglès.

Des del punt de vista de la realització material de cada obra, l'Oficina de Correcció i Assessorament Lingüístics de l'IEC, primer, i el Servei de Correcció Lingüística (també de l'IEC), actualment, hi han intervingut des de l'any 2004 coordinant el procés de traducció i responsabilitzant-se directament de la correcció lingüística i terminològica de l'original i de les proves d'impremta. La terminologia fixada en cadascuna d'aquestes obres passa a engrossir el cabal lèxic i fraseològic de la Plataforma Terminològica de Ciència i Tecnologia de l'IEC (<http://cit.iec.cat>), dirigida per Salvador Alegret i Sanromà, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia.

Després d'un període d'inactivitat forçada per raons de finançament comprès entre els anys 2000 i 2003, en aquesta nova fase d'evolució del Projecte Scriptorium han estat traduïdes obres de química analítica, bioquímica, microbiologia, estadística i física. La informació detallada de l'evolució del Projecte Scriptorium consta en les memòries anuals de l'IEC des del curs 2002-2003, que es poden consultar gratuïtament en el Portal de Publicacions de l'IEC.

Josep M. Mestres

(Servei de Correcció Lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans i secretari de la SCATERM)

El terme és notícia

El boom dels opinadors

Actualment, la informació flueix de manera molt ràpida. Gràcies a Internet, tenim accés gratuït a una infinitat de diaris, revistes i blocs, que competeixen per ser els més llegits, per proporcionar informació de forma ràpida i fiable, però també per donar opinions de manera que generin debat i tinguin ressò arreu. Per això, potser, ha nascut una nova professió: els *opinadors*.

El neologisme *opinador* -a és cada cop més present en la premsa escrita en català. Al banc de dades de l'OBNEO, aquest mot es va documentar per primera vegada l'any 1989, però no és fins al 2000 quan sembla que se n'estabilitza l'ús i apareix més sovint a la premsa escrita. Si observem els contextos en què apareix, podem comprovar que tots tenen a veure amb el periodisme i la comunicació. En molts contextos es parla dels *opinadors* i dels *tertulians* alhora; en d'altres, es relaciona aquest neologisme amb els *polítics*. Fins i tot en trobem uns quants en què *opinador* apareix acompanyat del mot *ofici* o *professional*, per aclarir que es tracta estrictament d'una professió: «És a dir, els qui parlen en públic i per al públic —allò que en podríem dir “opinadors d'ofici”» (*Avui*, 16.03.1989) o «Són prototips de l'opinador professional» (*El Periódico*, 06.04.2010).

Amb els contextos queda clar que el mot *opinador* té un ús molt ben delimitat, ja que es fa servir per a denominar els escriptors i col·laboradors, professionals de la comunicació o periodistes, que donen a conèixer les seves opinions als ciutadans. També queda clara la distinció entre *opinador* i el mot *opinant* (que sí que trobem documentat als diccionaris), ja que *opinador* s'utilitza per designar una professió o activitat específica, mentre que *opinant* és qualsevol persona que emet una opinió.

Com que d'*opinadors*, tal com s'han descrit, n'hi pot haver arreu, podem pensar que en altres llengües es deu expressar de maneres similars. Efectivament, a les dades de l'OBNEO hem documentat *opinador* en castellà a partir de l'any 2000, tot i que no presenta una freqüència d'ús tan elevada com en català; en canvi, en l'espanyol de Xile s'ha creat el neologisme *opinólogo* per a referir-se a aquesta professió i es fa servir amb un to marcadament despectiu. I, pel que fa a l'anglès, s'empren les paraules *pundits* o *talking heads* per a referir-se a aquests professionals. Sembla, doncs, que el català no ha incorporat aquest mot directament de l'anglès: *pundits* significa 'persona entesa, experta', però es fa servir en un to irònic, mentre que *talking heads* té una connotació totalment despectiva.

Així doncs, si tenim en compte que aquest neologisme s'ha format amb una regla morfològica previsible i que ha sorgit de la necessitat d'expressar una activitat o professió que cada cop està més de moda, pot ser un candidat a entrar al diccionari si se'n consolida l'ús en els propers anys.

Francina Janer (Observatori de Neologia. UPF)

Novetats

Butlletí, núm. 41 de la Xarxa CRUSCAT

Butlletí d'informació del TERMCAT, núm. 6

Diccionari d'afàsies i patologies del llenguatge (Gabinet de Terminologia. UIB)

Llengua i Ús, núm. 50 (revista tècnica de la Direcció General de Política Lingüística)

Nous termes normalitzats (DOGC, núm. 6048)

Vocabulari bàsic del criquet, en línia (TERMCAT)

Vocabulari de biologia de la reproducció, en línia (IEC)

Vocabulari multilingüe de la sida (TERMCAT; Realiter)

Vuitena edició de la Classificació Internacional de Malalties, 9a revisió. Modificació clínica (CIM-9-MC) (Departament de Salut, GC; TERMCAT)

El web recomanat

Vocabulària

Ja fa uns quants mesos que el **Vocabulària** va entrar en funcionament. Es tracta d'un portal dels Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona destinat especialment als membres de la comunitat universitària i que té l'objectiu de contribuir a millorar la qualitat lingüística de les comunicacions universitàries pel que fa a la terminologia mitjançant la publicació periòdica (generalment setmanal) de breus apunts sobre reculls terminològics (diccionaris, vocabularis, etc.) publicats recentment o bé sobre termes o expressions lingüístiques d'ús freqüent en l'àmbit universitari i que s'ha observat que s'usen incorrectament. Cada apunt està etiquetat segons l'àmbit temàtic a què pertany, de manera que els usuaris dels diferents centres de la UB tenen l'opció de consultar únicament els que pertanyen a la seva àrea de coneixement.

A més a més, el portal incorpora una interfície que permet la consulta dels termes inclosos en els vocabularis publicats pels Serveis Lingüístics i també la consulta de l'Optimot per tal que els usuaris puguin resoldre els dubtes terminològics o lingüístics que se'ls presentin i, en el cas que no hagin pogut resoldre'ls, se'ls facilita l'accés a la interfície de consultes en línia **Sens dubte**.

Àngels Egea (Serveis Lingüístics de la UB i vocal del Butlletí de la SCATERM)

SOCIETAT CATALANA DE TERMINOLOGIA
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

scat
term

D'acord amb el que estableix la Llei orgànica 15/1999, podeu exercir el dret d'accés, de rectificació, d'oposició i de cancel·lació de les vostres dades per correu electrònic a scaterm@iec.cat.